

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
дачакаецца
Залацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№6 (170) КРАСАВІК 2014 ГОД

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ЦІ ВАРТА БЫЛО ЎДЗЕЛЬНІЧАЦЬ У МЯСЦОВАЙ КАМПАНІІ?

Закончылася выбарчая кампанія. Бюракратычны рэжым зрабіў усё, каб не прапусціць ў органы мясцовай улады ніводнага апазіцыянера. Цяпер перад палітыкамі і выбаршчыкамі паўстала дылемма: удзельнічаць наогул у выбарах або не ўдзельнічаць, калі ад іхняга голасу нічога не залежыць?

Беларускія апазіцыйныя палітыкі, грамадскасць і сусветная супольнасць прыйшлі да высновы, што выбараў, як дэмакратычнай працэдуры ў Беларусі даўно няма. Для далейшага ўтрымання нелегітымнай улады чыноўнікі карыстаюцца метадамі, вядомымі яшчэ з савецкіх часоў: фальсіфікацыя, прафанацыя, прымус і ашуканства выбаршчыкаў. Брутальна і цынічна на вачах усяго цывілізаванага свету ў цэнтры Еўропы парушаецца Выбарчы кодэкс Рэспублікі Беларусь, Канстытуцыя і правы чалавека.

Што небудзь даказаць праз незалежны суд (якога таксама на Беларусіняма), або спыніць адладжаны бюракратычнай машынай механізм ашуканства на карысць праўладных кандыдатаў немагчыма. Пры усім тым, што заканадаўства аб выбарах у Беларусі таксама не адпавядае дэмакратычным стандартам.

З аналізу апошняй кампаніі вынікае, што самі выбаршчыкі, запалоханыя кантрактнай сістэмай працы, самастойна на месцах ніякай актыўнасці ўжо не праяўляюць. У мясцовыя органы улады прадстаўнікамі ад народа ніхто па ўласнай волі не ідзе, хіба што прафесійныя палітыкі-апазіцыянеры, якія ад дзяржавы не залежаць. Ды і тыя чыноўнікі або дзяржаўныя службоўцы, якіх прызначаюць зверху "выбіраюцца" на безальтэрнатыўнай аснове. Дастаткова толькі паглядзець на статыстыку. Да прыкладу, сярэдняя колькасць кандыдатаў у дэпутаты на выбарчую акругу ў Віцебскай вобласці склала 1,1. А на Шумілiншыне на ўвесь раён быў зарэгістраваны ўсяго толькі адзін альтэрнатыўны кандыдат ад дэмакратычных сілаў (які дарэчы перамог суперніка, набраўшы ўдвая больш галасоў).

Сказаць па праўдзе, у краіне склалася абсурдная сітуацыя, вядомая з савецкіх часоў: "выбары без выбару". У сувязі з гэтым апанэнтам кіроўнага рэжыму чарговы раз давялося рабіць выбар паміж удзелам у кампаніі і яе байкотам. І сапраўды, навошта удзельнічаць у такіх псеўдавыбарах, калі іх вынікі загадзя вызначаныя рэжымам?

Байкот (англ.: boycott) — адзін з прыёмаў палітычнай барацьбы, які выяўляецца ў поўным або частковым спыненні зносін з дзяржавай, арганізацыяй, установай, пэўнай асобай як пратэст супраць чаго-небудзь. Насельніцтва часам выкарыстоўвае байкот як частковае або поўнае адмаўленне ад удзелу ў выбарах у прадстаўнічыя органы і г.д. Аднак многія палітыкі часта блытаюць байкот з простым няўдзелам у выбарах. Сапраўдны байкот – гэта вельмі цяжкая праца, у разы нашмат цяжэйшая, чым вылучэнне кандыдатаў. Апроч таго, улады ўзброены законам супраць байкоту. За публічную дзейнасць супраць выбараў можна трапіць пад суд, дзе на яго арганізатараў завядуць крымінальную справу. Будзьма рэалістамі. У беларускім грамадстве няма ні сілаў, ні сродкаў, каб байкатаваць выбары. Насамрэч, актыўны байкот азначае ўзмоцненую камунікацыю з электаратам і тлумачэнне сваёй пазіцыі, якую ўлады не дазволяць. Іншымі словамі, апазіцыя становіцца ўсё далей ад выбаршчыка. Байкот, такім чынам, гэта сродак камунікацыі ўнутры апазіцыі, а не з грамадствам.

Таму ўдзел у мясцовай выбарчай кампаніі мае і свае плюсы. Па-першае, найбольш відавочным плюсам удзелу з'яўляецца магчымасць цалкам законных і легітымных зносін з выбаршчыкамі і данясення праўдзівай інфармацыі аб стане рэчаў у краіне ды альтэрнатыўных стратэгій развіцця да насельніцтва. У незалежных палітыкаў з'яўляецца рэальная магчымасць уплыву на выбаршчыкаў, якія не абхоплены невялікімі тыражамі незалежнай прэсы і ўздзеяннем незалежных радыёстанцый і інфармацыйных інтэрнэт-рэсурсаў. На законых падставах можна пахадзіць па кватэрах, пагутарыць аб набалелых праблемах людзей.

Па-другое, выбары, гэта ёсць праверка мабілізацыйнага рэсурсу дэмакратычных сілаў, трэніроўка на практыцы для іх актывістаў, набыццё палітычнага вопыту. Да таго ж, выбары, якія б яны не былі, таксама заўсёды ладзяць зваротную сувязь паміж партыйнымі актывістамі і народам.

І апошняе, бадай што, самае галоўнае. Самаўхіленне грамадскіх актывістаў ад палітычнага працэсу можа, як гэта не парадаксальна, але можа легітымізаваць рэжым на міжнароднай арэне. Калі зусім пакінуць мясцовыя выбары на волю лёсу, то тады хто канкрэтна будзе даказваць міжнароднай супольнасці аб масавых фальсіфікацыях у Беларусі? Менавіта таму трэба вывучаць сітуацыю непасрэдна, знутры, няхай сабе і ў якасці эксперыменту. Адны назіральнікі нічога не зробяць і нікому не дакажуць фальшывасць працэдуры гэтых псеўдавыбараў, не раскрыюць усе метады тэхналогіі падману.

Варта дадаць, што мясцовыя органы самакіравання і так маюць невысокі рэйтынг у беларускім грамадстве ўжо на працягу доўгага перыяду. Кіраўнік ЦВК Лідзія Ярмошына нават прапанавала скасаваць першасны ўзровень мясцовага самакіравання – сельсаветы, функцыі якіх найбольш абмежаваны. Большасць грамадзян маркуюць, што мясцовыя саветы фактычна не ўплываюць на іх жыццё, прозвішчаў сваіх дэпутатаў не ведаюць і не бачаць неабходнасці ў пашырэнні паўнамоцтваў органаў мясцовага самакіравання.

Аднак рэальнае жыццё у глыбінцы паказвае, што статус дэпутата дазваляе палітыку быць бліжэй да народа, які падвышае аўтарытэт апазіцыі ў цэлым. Насельніцтва актывізуецца, асабліва тады, калі ёсць праблема, якая закранае сацыяльныя інтарэсы адразу многіх людзей. Тады з'яўляюцца і палітычныя актывісты, і лідэры з шырокіх пластоў насельніцтва па ініцыятыве знізу, а не навязваюцца зверху па волі чыноўнікаў.

Аляксандр Шчамлёў

ЭКАНАМІЧНЫ КРЫЗІС

УСЁ ГЛЫБЕЙ У ДАЎГАВУЮ ЯМУ

Арганізацыі і прадпрыемствы Шумілінчыны ўсё больш і больш набіраюць крэдытаў і пазыкаў, якія не сплачваюць.

Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў дадзеныя аб фінансавым становішчы краіны і рэгіёнаў на 1 студзеня 2014 году. Паводле прыведзеных даных, арганізацыі і прадпрыемствы Шумілінскага раёна ўсё больш і больш набіраюць крэдытаў і пазыкаў, якія своечасова не сплачваюць.

Пачатак фінансавай дзейнасці ў бягучым годзе для эканомікі Шумілінчыны характарызаваўся далейшым ростам крэдыторскай запазычанасці. Гэта запазычанасць вырасла са студзеня мінулага 2013 года амаль ў паўтара разы: з 282,5 млрд. рублёў да 411,9 млрд. рублёў.

Трэба адзначыць, што гэты рост запазычанасці характэрны для ўсёй Беларусі і амаль усіх яе рэгіёнаў.

Пры гэтым аказваецца, што адбываецца таксама рост і пратэрмінаванай крэдыторскай запазычанасці, калі атрыманыя і праедзеныя крэдыты не вяртаюцца ў дамоўлены тэрмін. І ў гэтай сумнай намінацыі Шумілінскі раён – не выключэнне. Пагаршэнне фінансавага стану беларускіх прадпрыемстваў у 2013 годзе вельмі негатыўна адбілася на іх плацежаздольнасці, у выніку чаго ў краіне рэзка выраслі аб'ёмы як пратэрмінаванай крэдыторскай, так і дэбіторскай запазычанасцяў.

Так, пратэрмінаваная крэдыторская запазычанасць у Рэспубліцы Беларусь за мінулы 2013 вырасла ў 1,9 разы. А па нашаму раёну гэта запазычанасць вырасла са студзеня мінулага 2013 года па студзень 2014 года амаль удвая: з 92,5 млрд. рублёў да 174,3 млрд. рублёў.

Яшчэ больш негатыўная тэндэнцыя заключаецца ў тым, што ўдзельная вага пратэрмінаванай запазычанасці ў агульным вяртанні крэдытаў і пазыкаў па раёну дасягнула аж 42,3%. Гата адзін з самых высокіх паказчыкаў па краіне (па Беларусі – 12%). Большая ўдзельная вага пратэрмінавання крэдытаў толькі ў Вушацкім раёне Віцебскай вобласці – 47% і Быхаўскім Магілёўскай вобласці–48%.

У гэтай пратэрмінаванай запазычанасці значную частку склалі даўгі па падатках і зборах, сацыяльнаму страхаванню, якія выраслі за год больш, чым удвая: з 9,2 млрд. руб. да 22,9 млрд. рублёў. Застаўся хіба што адзін суцяшальны паказчык: пратэрмінаваныя даўгі за паліўна-энергетычныя рэсурсы выраслі крыху больш, больш чым у 1,3 разы за мінулы 2013 год.

Ян Вайтовіч

РОСТ ЦЭН

РОСТ КОШТАЎ

На гэты раз тарыф на гарадскія перавозкі ў аўтобусе, тралейбусе і трамваі вырас у на 500 рублёў - з 2700, устаноўленых 1 снежань 2013 года, да 3200. На гарадскія перавозкі аўтобусамі з дазволенай масай больш за 5000 кг на экстраных маршрутах ўстаноўлена цана білета ў памеры 4200 рублёў (рост таксама на 500 рублёў).

Месячны праязны на адзін від транспарту ў Віцебску зараз абыйдзецца ў 144 000 рублёў, а на тры - 229200 рублёў.

Акрамя таго, вырастуць кошты на прыгарадныя білеты. На звычайных маршрутах у аўтобусах агульнага тыпу кошт кіламетру вырасце з 414 да 488 рублёў, а ў мяккіх - з 428 да 504 рублёў, на экспрэсных маршрутах: у аўтобусах агульнага тыпу ён даражэе з 620 да 732 рублёў, а ў мяккіх - з 642 да 756 рублёў.

Праезд у прыгарадных аўтатранспарце таксама даражэў 1 снежня 2013 г. на 18%.

Сяржук Серабро

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

СЕЛЬСАВЕТ ПАГРАЖАЕ ВЯСКОЎЦАМ ПАКАРАННЕМ

Штрафныя санкцыі чакаюць вяскоўцаў за адсутнасць парадку на сваіх падворках і прыдамавых тэрыторыях.

У мінулую суботу старэйшына аграгарадка Амбросавічы распаўсюджваў прадпісанні наступнага зместу:

Прадпісанне

У мэтах навядзення парадку на зямлі і добраўпарадкавання населеных пунктаў, згодна зацверджаных Правілаў добраўпарадкавання і ўтрымання населеных пунктаў ад 2012/11/28 г. Добейскі сельскі выканаўчы камітэт просіць Вас прыняць меры па санітарнай ачыстцы прыдамавой тэрыторыі і ў радыусе 5 метраў ад зямельнага ўчастка, выдаленні аб'ектаў расліннага свету, якія знаходзяцца ў неналежным стане, рамонце агароджаў прыдамавой тэрыторыі.

Тэрмін выканання 18.04.2014 г.

Невыкананне гэтага прад-пісанні цягне за сабой адміністрацыйную адказнасць на падставе Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях да 25 базавых велічынь.

Старшыня І. І. Шалахава

Такія аб'явы былі ўручаны жыхарам аграгарадка Амбросавічы Дабейскага сельсавета ў Шумілінскім раёне. Варта нагадаць, што паводле пастановы Саўміна ад 2014/03/25 № 255 базавая велічыня ў Беларусі на сённяшні дзень складае 150 тысяч. рублёў. Выходзіць, калі грамадзяніна прыцягнуць да адміністратыўнай адказнасці нібыта за беспарадак на іх падворках, то памер штрафа па максімуму: 25 базавых велічынь – можа саставіць да 3-х мільёнаў 750 тысяч рублёў.

Гэта пры ўсім тым, што цяпер мясцовыя калгаснікі пакуль што зарабляюць у сярэднім не болей за два-тры мільёны рублёў у месяц, ды і тыя выдаюць нерэгулярна. А пенсіі пажылых вяскоўцаў яшчэ больш сціплыя: каля двух-двух з паловай мільёнаў рублёў.

Пакуль няясна, а як і хто будзе вырашаць, дзе размешчаны тыя межы ўчасткаў персанальных прыдамавых тэрыторый, якія належыць прыбраць кожнаму кватэраздымшчыку ў двухпавярхоўках? Да таго ж у шасці двухпавярхоўках, што месціцца па вуліцы Зялёнай і Кааператыўнай добрая палова кватэр пустуе.

Уладзімір Амбросаў

ЭКАЛОГІЯ

КОНКУРС МАЛЮНКАЎ

Выхаванка Светласельскага садка Гур'ева Насця атрымала трэцяе месца на рэспубліканскім конкурсе за лепшы малюнак.

Віцебскі абласны камітэт прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя падвёў вынікі другога этапа рэспубліканскага конкурсу на лепшы дзіцячы малюнак на экалагічную тэматыку.

На конкурс было прадстаўлена 366 работ выхаванцаў устаноў дашкольнай адукацыі , навучэнцаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі і дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі гарадоў і раёнаў Віцебскай вобласці, выкананыя ў рознай тэхніцы. Кожны малюнак дзіцяці раскрывае тэму беражлівых адносін да прыроды, захавання біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці, аховы навакольнага асяроддзя і прыродных рэсурсаў.

Па выніках другога этапу конкурсу вызначаны лепшыя працы.

У ўзроставай групе ад 3 да 5 гадоў:

першае месца - Хмыльніна Варвара, 5 гадоў, "Абаронім прыроду разам», гурток «Майстэрня цудаў», кіраўнік Хмыльніна С. В., дзяржаўная ўстановададатковагаадукацыі « Цэнтр творчасці дзяцей і моладзі Кастрычніцкага раёна г.Віцебска»;

другое месца - Каралькова Аліна, 5 гадоў, « Пінгвінчык », аб'яднанне «Клякса», педагог Станкевіч Ю.С., дзяржаўная ўстановададатковагаадукацыі «Цэнтр творчасці дзяцей і моладзі Кастрычніцкага раёна г.Віцебска»;

трэцяе месца - Гур'ева Насця, 4 г. 7 м., «Будучыня прыроды ў нашых руках» (аплікацыя, гуаш) , дзяржаўная ўстанова адукацыі «Светласельскія яслі - сад Шумілінскага раёна».

Алесь Прыбярэжны

СЕЛЬСКАЕ ЖЫЦЦЁ

ВУЛІЦЫ НАШАГА АГРАГАРАДКА

Пяць год таму ў вёсцы Амбросавічы ўзвялі аграгарадок. Паселішча набыло новы статус. А як зараз выглядаюць вясковыя вуліцы і дамы?

Аграгарадок Амбросавічы можна ўмоўна падзяліць на стары і новы "мікрараёны".

Новыя "прэзыдэнцкія" дамы па вуліцы Кааператыўнай і Садовай, збудаваныя ў 2007-2008 годзе. Па вуліцы Зялёнай стаяць шэсць старых двухпавярховых былі збудаваныя яшчэ ў 80-я гады мінулага стагоддзя. Аднак і жылыя двухпавярхоўкі толькі звонку выглядаюць прыстойна. Прынамсі, у кожнай з двухпавярховак ёсць па некалькі нежылых кватэр, якія гэтаксама разрабаваныя. Практычна кожная такая кватэра стаіць з разламанымі дзверамі, выламанай сантэхнікай, без катлоў, з разбуранымі печкамі.

Капітальны рамонт гэтага жылога фонду не праводзіўся, акрамя касметычных работ. Сіламі Шумілінскага камунгасу былі толькі пафарбаваны вокны, балконы і дзверы, там-сям залаталі дзіравыя дахі. У некаторых кватэрах жыхары за свой кошт ўставілі вокны з ПВХ, а вокны нежылых кватэры зараз забіты шыферам і рубероідам.

Аднак прыдамавая тэрыторыя па-ранейшаму нядобраўпарадкавана, асабліва пасля дажджоў, калі жыхары аграгарадка вымушаны хадзіць па вязкай гразі, а каля дамоў –адвеку незасыпаныя ямы і калдобіны, залітыя вадой, асабліва пасля дажджу.

Асфальтавае пакрыццё ходнікаў па вуліцах ў "старым квартале" ў некаторых месцах амаль зруйнавана, што стварае нязручнасці для пешаходаў. Прычынай таму – частыя парывы зношанай сеткі водаправода. Камунальнікі рыюць ямы, рамантуюць сетку, а затым зноў засыпаюць зямлёй. А рамонтам асфальтавага пакрыцця ніхто не займаецца.

На вуліцы Зялёнай прастойвае нежылы дом. За час прастою ёнператварыўся ў цалкам непрыдатныя для пражывання руіны. Калісьці прыдатнае жыллё з усімі зручнасцямі цяпер без падлогі, катлоў, батарэй, праводкі, сантэхнікі. У дамах выбітыя вокны, выдраныя міжпакаёвыя дзверы, падлога, разабраныя сцены.

На тэрыторыі каля двухпавярховак – вялікі валун з бетону, пакінуты будаўнікамі, які ляжыць ужо трыццаць гадоў сярод дамоў. Вакол яго неха выпаліў сухую траву, чым парушыў правілы пажарнай бяспекі.

Бадай што, больш камфартабельна выглядаць новыя вуліцы з гэтак званымі "прэзыдэнцкімі" домікамі. Тут і тэрыторыя дагледжана, і ходнікі спраўныя. Праўда, аднаго ўжо няма – дом быў знішчаны пажарам. У 2010 годзе малады мужчына, мясцовы жыхар, выпіўшы добра выпіў на хаўтурах суседа, прыйшоў дадому, заснуў з цыгарэтай і... навасёл згарэў разам з новым "прэзыдэнцкім" домікам.

Уладзімір Амбросаў

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА, ЗДАРЭННІ

АРСЕНАЛ У ЧЭРЧЫЦАХ

У непрацуючага мужчыны на лецішчы знойдзена незаконная агнястрэльная зброя і боепрыпасы.

Двойчы ў год у нашым раёне, як і ў цэлым па рэспубліцы, праводзіцца аперацыя "Арсенал". Кожны раз напамінаецца, што усе тыя грамадзяне, хто добраахвотна паведаміў у міліцыю аб тым, што ў іх дома захоўваецца незарэгістраваная зброя ці боепрыпасы, да адказнасці прыцягвацца не будуць.

Аднак, колькі б ні папярэджвала міліцыя пра тое, што захоўванне зброі і боепрыпасаў з'яўляецца незаконным дзеяннем, некаторыя грамадзяне не могуць гэтага ўцяміць.

Супрацоўнікі Шумілінскага РАУС 24 сакавіка выявілі факт незаконных дзеянняў у дачыненні да агнястрэльнай зброі і боепрыпасаў ў вёсцы Чэрчыца.

Непрацуючы жыхар Віцебска 1964 года нараджэння захоўваў у дачным доме цэлы арсенал. Міліцыя канфіскавала малакаліберную вінтоўку «Marke eiche MOD-104», паляўнічую стрэльбу ІЖ-18, 120 малакаліберных і адзін патрон калібра 5,45 мм.

Супраць мужчыны ўзбуджаная крымінальная справа па частцы. 2 артыкула. 295 Крымінальнага Кодэкса Рэспублікі Беларусь.

Сяржук Горкі
па матэрыялам МУС

КРАДЁЖ З ГВАЛТАМ

У пенсіянеркі з вёскі Маркава Дабейскага сельсавета адкрыта выкралі грошы праз акно хаты.

Девятага красавіка ў Шумілінскі РАУС у сем гадзін раніцы звярнулася пенсіянерка 1946 года нараджэння. Жыхарка вёскі Маркава заявіла, што 5 красавіка ў 17.20 у дом праз акно пранікла нагладна знаёмая, з ужываннем гвалту адкрыта выкрала 800 тыс. рублёў і знікла.

Папярэдне ўстаноўлена, што крадзёж учыніла 42-х гадовая жыхарка аграгарадка Амбросавічы. Жанчына затрымана міліцыяй.

НЕЗАКОННЫ ГРУЗ

У Шуміліне затрыманы аўтамашына, на якой жыхар Віцебска нелегальна перавозіў тавар.

14 красавіка ў 15 гадзін у раёне горпасёлка Шуміліна супрацоўнікамі міліцыі і дарожна-патрульнай службы была затрымана аўтамашына "Мэрсэдэс-Бенц Віта" пад кіраваннем жыхара Віцебска 1992 нараджэння.

Як высветлілася, мужчына перавозіў без адпаведных дакументаў сістэмы ачысткі вады на суму 22 млн. рублёў.

На яго складзены пратакол аб адміністрацыйным правапарушэнні па ч.4 арт.12.17 КаАП РБ. Груз канфіскаваны.

Сяржук Горкі
па зводках МУС

ЭВАКУАЦЫЯ ВІЦЕБСКАГА ВАКЗАЛА

На такія меры прыйшлося пайсці пасля паведамлення аб падрыхтоўцы тэракта.

Ананімны званок аб мініраванні чыгуначнага вакзалу ў Віцебску паступіў у дзяжурную частку "102" , паведаміла прэс - служба УУС Віцебскага аблвыканкама. У хуткім парадку праваахоўнікі эвакуіравалі каля 220 пасажыраў і работнікаў вакзала, а сапёрна-піратэхнічная група абшукала будынак . Выбуховая прылада знойдзена не была. Затрымкі ў руху цягнікоў не было. Супрацоўнікам УУС аблвыканкама ўдалося на працягу гадзіны ўсталяваць асобу ілжэмінёра. Ім аказаўся жыхар Віцебска 1983 года нараджэння, які знаходзіўся ў момант затрымання ў нецвярозым стане.

Супраць мужчыны ўзбуджана крымінальная справа за заведама ілжывае паведамленне аб небяспецы. Законам прадугледжваецца пакаранне ў выглядзе абмежавання волі на тэрмін да 5 гадоў або пазбаўлення волі на тэрмін да 7 гадоў. Таксама злачынцу неабходна пакрыць шкоду, якая панёена дзяржаўным органам.

Паводле region.ej.by

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ГАЛОЎНАЯ ТЭМА

ПОЎНЫ БАРДАК

У чацьвер Лукашэнка правёў нараду пра стан і пэрспэктывы разьвіцьця піваварнай галіны. І абурыўся, што дзяржаўнае прадпрыемства «Крыніца» дрэнна працуе і просіць у дзяржавы льготаў.

У пятніцу кіраўнік Беларусі паехаў у Слуцак, наведаў ільнокамбінат і мясакамбінат. І зноў абурыўся. Апошнімі месяцамі Лукашэнка толькі і робіць, што абураецца станам эканомікі і дзяржпрадпрыемстваў. Прычым абурэньне нарастае ў арытмэтычнай, калі не геамэтрычнай прагрэсіі.

«Поўны бардак, гаспадара няма, нікому гэта, адчуваю, ня трэба... Гэта што такое? У нас пасьля вайны такога не было!», — зрабіў выснову кіраўнік дзяржавы падчас наведваньня льнокамбінату. Ён, мусіць, не здагадваецца, што паставіў дыягназ усёй эканоміцы краіны, існай сацыяльнай мадэлі, абвешчанай кампаніі мадэрнізацыі.

Дарэчы, пра апошнюю Лукашэнка ўзгадаў на льнозаводзе. «Далажыце, калі павінна быць скончана мадэрнізацыя, дзе новае абсталяваньне. Можа, яно валяецца, як гэтыя трактары і сыравіна», — даручыў Лукашэнка старшыні КДК. Ён ня ведае, але здагадваецца. Дзе ж яшчэ можа быць новае абсталяваньне, як не валяцца!

Наведваньне мясакамбінату ўвогуле скончылася тым, што ён загадаў прыпыніць яго працу, бо высьветлілася, што тут перапрацоўваюць гнілое мяса. «Неадкладна ўдакладніце па краіне, ці ёсьць такі бардак на нейкіх прадпрыемствах», — даручыў Аляксандар Лукашэнка. Пытаньне рытарычнае. Думаю, адказ на яго ведае і сам беларускі лідэр. Калі падыходзіць з такім крытэрам, то трэба прыпыняць працу паловы прадпрыемстваў краіны.

Такім чынам, дыягназ пастаўлены. І зь ім цяжка не пагадзіцца. З тым, што ў беларускай эканоміцы «поўны бардак», згодныя ўсе: улада і апазыцыя, беларускія і замежныя экспэрты. Дый звычайныя абываецелі адчуваюць, што ў краіне «нешта ня так».

Але што ж рабіць? Рэцэпты выздараўленьня, выпісаныя Лукашэнкам, добра вядомыя.

Па-першае, загад навесьці парадак:

«Да 1 верасьня тут усё павінна быць вылізана. Зрабіце нармальны льнозавод... За месяц навесьці парадак!.. Да 1 жніўня павінен быць наведзены парадак на ўсіх прадпрыемствах... Улетку я на такія прадпрыемствы езьдзіць ня буду. Але калі з 1 жніўня я, ня дай бог, зайду і мне нешта не спадабаецца — ведаеш, што будзе», — сказаў ён.

Тут, як звычайна, Лукашэнка пярэчыць сам сабе, дае супярэчлівыя загады. Дык парадак навесьці за месяц, да 1 жніўня ці да 1 верасьня? Як можна за 1–4 месяцы навесьці парадак, калі гэтага ня здолелі зрабіць за 20 гадоў?

Па-другое, дырэктарат перасадзіць у турму:

«Распачынайце крымінальную справу і мне дакладвайце... Разьбярыцеся ў рамках крымінальнай справы па ўсіх пытаньнях... Усіх вінаватых — у камэру, няхай кампэнсуюць шкоду».

Хоць мэтода ня новая, але апошнім часам яна выкарыстоўваецца ўсё часьцей. У дрэваапрацоўчай галіне ўжо некалькі начальнікаў сядзяць. Дапамагае ня вельмі.

Але турма — гэта ня самае страшнае. На Слуцкім мясакамбінаце Лукашэнка прыдумаў новую, больш вытанчаную кару: закарміць начальнікаў гнілым мясам. «Усё, што сапсавана, хай ядуць. Калі пакінуць іх тут, нікога не выпускаць — няхай ядуць!» — загадаў ён.

Па-трэцяе, зьявіўся новы спосаб дэманстратыўнага прыніжэньня намэнклатуры — накіраваць высокага начальніка на даведзенае да ручкі прадпрыемства. Гэта было апрабавана яшчэ ў 2012 годзе падчас разборак у дрэваапрацоўчай галіне. І вось зноў. «З заўтрашняга дня накіраваць на прадпрыемствы (Слуцкі льнозавод. — Аўт.) дырэктарамстаршынюкамітэту па сельскай гаспадарцы і харчаваньні Менскага аблвыканкаму», — загадаў Лукашэнка. «Не наведзяце — пойдзеце сюды працаваць» (на Слуцкі мясакамбінат. — Аўт.), — сказаў ён, зьвяртаючыся да кіраўніка Менскай вобласьці Сямёна Шапіры. І дадаў, што гэта тычыцца і прэм'ер-міністра зь ягонымі падначаленымі.

Чарговы спэктакль для народу атрымаўся. Ягоны электарат можа быць задаволены, бо любіць, калі прэзыдэнт ганяе мясцовых начальнікаў. Але эканамічнага сэнсу ўсё гэта ня мае. «Поўны бардак» — гэта дыягназ, ганаровая грамата да 20-гадовага юбілею.

Валер Карбалевіч
svaboda.org

ПАЛІТВЯЗНІ

ПАЛІТВЯЗЕНЬ ВЫЙШАЎ НА СВАБОДУ

8 красавіка, у 7 гадзін 55 хвілін з гарадзенскай турмы №1 быў вызвалены 51-гадовы прадпрымальнік з Ваўкавыску Мікалай Аўтуховіч. Раней ветэрана афганскай вайны і грамадскага актывіста праваабарончыя арганізацыі прызналі палітвязнем.

Ён правёў за кратамі больш за 5 гадоў. Раніцай Аўтуховіча сустракала каля 30 чалавек. Сярод іх - палітыкі Аляксандр Мілінкевіч, Павел Севярынец і Аляксандр Макаеў.

Нагадаем, што прадпрымальнік Мікалай Аўтуховіч быў арыштаваны 8 лютага 2009 года. У траўні 2010-га за захоўванне і перавозку пяці патронаў да паляўнічай вінтоўкі Вярхоўны суд прыгаварыў яго да пяці гадоў і двух месяцаў пазбаўлення волі ва ўмовах строгага рэжыму. Праваабаронцы прызналі вінаватым па частцы 3 арт. 295 КК (за незаконныя дзеянні ў дачыненні да агнястрэльнай зброі, боепрыпасаў і выбуховых рэчываў).

Памілавання не прасіў - не вінаваты!

Зразумела, што Аўтуховічу ў турме не раз прапаноўвалі напісаць прашэнне аб памілаванні на імя беларускага прэзідэнта. Аўтуховіч адмаўляўся. У адным з лістоў на волю ён аргументаваў гэта тым, што мае свае погляды на жыццё і ніколі іх не зменіць. «Я нічога не рабіў дрэннага для Радзімы і народа, не парушаў ніякіх законаў, чаму я павінен звяртацца з прашэннем?» - абураўся тады прадпрымальнік.

Сёння, падчас размовы з журналістамі, ён патлумачыў свае паводзіны тым, што не супрацоўнічае і не ўваходзіць у змову з тымі, хто яго пасадзіў. «Я прыехаў і адразу сказаў, што на гэтую ўладу працаваць не буду», - як адрэзаў, Аўтуховіч.

Дарэчы, датэрміновае вызваленне прадпрымальніка не адбылося, таму што ён адмовіўся падпісваць паперу аб «правапаслухмяных паводзінах», не стаў супрацоўнічаць, «злосным парушальнікам» лічыўся першапачаткова.

Мікалай Аўтуховіч лічыць сваю невінаватасць відавочнай і мае намер дамагчыся, каб усе прызналі - яго пасадзілі «ні за што, ні за што забралі маёмасць, ні за што пакаралі сям'ю». Крымінальная справа за «афіцыйна набытыя» патроны? Няма. Максімум - адміністрацыйнае пакаранне .

Сваю «пяцігодку» былы палітвязень тлумачыць проста: у Беларусі «такая сістэма ўлады»: «Яны не хочуць самі сядзець у турме, таму саджаюць тых, хто іх выкрывае».

2292 лісты!

Па словах Аўтуховіча, выжыць у турме яму дапамагла велізарная падтрымка з волі - 2292 лісты ад сяброў, блізкіх і зусім незнаёмых людзей. Праз перапіску ён знайшоў шмат аднадумцаў. Паводле яго слоў, калі б ніхто не пісаў, было б значна цяжэй .

У турме «трэба быць сабой і заставацца чалавекам», перакананы былы палітвязень. Ён неаднаразова казаў як сакамерніка, так і ахове, што паступаць трэба так каб ўчынкі былі бачныя ўсі, але каб за іх ніколі не было сорамна».

Захар Шчарбакоў
БЕЛАПАН

ФІНАНСЫ

ДЭНАМІНАЦЫІ НЕ БУДЗЕ?

Аляксандр Лукашэнка закрануў тэму магчымай дэнамінацыі ў Беларусі. Па ягоных словах, новыя грошы, «прыгожыя, падобныя да еўра» ўжо аддрукаваныя, але для іх уводу патрэбныя «момант, час, каб эканоміка працавала, каб была стабільнасць». Між тым, стабільнасці пакуль няма.

Апошняя дэнамінацыя праводзілася ў 2000 годзе. Тады з беларускіх купюраў зніклі тры нулі. Зараз незалежныя эканамісты, прынамсі, Леанід Заіка, выказваюць меркаванне, што з заменай грошаў трэба крыху пачакаць, — да тае пары, пакуль долар не будзе каштаваць 10 тысяч рублёў. Тады можна будзе зрабіць курс рубля да долара альбо адзін да аднаго, альбо 1:10. Улічваючы, сённяшні курс рубля, такі час настане даволі хутка.

Але «кратнасць нулёў» — гэта не адзіны фактар для дэнамінацыі. Самы асноўны паказчык,па меркаванні былога старшыні Нацбанка Беларусі Станіслава Багданкевіча — інфляцыя. Дэнамінацыю варта праводзіць толькі тады, калі інфляцыя складае 7–8% (а лепш — 3–5%) на год, і яна стабільна трымаецца ў гэтых межах. Інакш і з новымі грашыма будзе тое ж, што і са старымі: яны пачнуць імкліва «назапашваць» нулі.

А вось з інфляцыяй у нас усё складана. Пры планаваным паказчыку інфляцыі ў 12% за 2013 год насамрэч яна склала, па афіцыйных дадзеных Белстата, 16,5%. Варта адзначыць, што гэты паказчык блізкі да прагнозаў Міжнароднага валютнага фонду, які ў красавіку 2013 года прадказваў інфляцыю ў 16,8%. У тым жа прагнозе МВФ закладваў і інфляцыю на 2014 год — 15,5%. Сусветны банк прагназуе інфляцыю ў Беларусі ў 2014 годзе на ўзроўні 16%.

Беларускі ўрад разлічваў, што ў гэтым годзе інфляцыя складзе 11%. Але за першыя тры месяцы яна дасягнула 3,6% — трэціну гадавога прагнозу. У сувязі з гэтым ва ўладных установах бродзіць думка, каб скарэктаваць паказчык гадавой інфляцыі да «сусветных прагнозаў» у 16–17%.

Інфляцыя апераджае прагнозы, а значыць, сапраўды няма стабільнасці і няма ўмоваў для дэнамінацыі.

Эканамічнае становішча краіны дыктуе і іншыя неабходнасці. За два месяцы гэтага года складскія запасы на прадпрыемствах Беларусі выраслі на 480 мільёнаў долараў, і на 1 сакавіка склалі 80,8% ад сярэднямесячнага аб'ёму вытворчасці. То бок, наша прадукцыя ствараецца, але не прадаецца. Зразумела, ствараецца яна за грошы, якія потым, у выніку няпродажу, мы не атрымліваем. Грошы ж трэба аднекуль узяць, і мы бярэм іх «з тумбачкі» — імкліва скарачаюцца золатавалютныя рэзервы краіны.

ЗВР Беларусі скараціліся на 428,5 мільёна долараў у сакавіку, і на 1 красавіка 2014 года склалі 5 715,1 мільёна долараў. За тры месяцы скарачэнне золатавалютных рэзерваў склала 935,76 мільёна долараў. То бок, «крытычную рысу» ЗВР у 8 мільёна долараў мы даўно ўжо перасягнулі.

Наш народ, навучаны горкім досведам 2011-га года, вельмі балюча ўспрыме чарговы абвал рубля, асабліва напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў 2015 года. Адзінае выйсце з гэтага — заняць яго нечым іншым, каб ён гэтую дэвальвацыю збольшага не заўважыў. Гэта магчыма: у мінулы годзе рубель «плаўна дэвальваваўся» да долара аж на 12%, і ні ў каго і думак не ўзнікла, што ідзе нейкі анамальны працэс.



Калі, насуперак чаканням эканамістаў, сумясціць дэвальвацыю з дэнамінацыяй, грамадзяне збольшага будуць заклапочаныя тым, каб пераводзіць грошы ў гаманцы ды цэннікі ў крамах са «старых» у «новыя» грошы, ды наадварот. Прыкладам, пасля дэнамінацыі долар стане каштаваць не 10 «новых» рублёў, а 15 альбо 20: ці заўважыць гэта «шараговы працоўны», асабліва калі не будзе ведаць, колькі ж у краме каштуе пляшка «пладова-выгаднага»?

(скарочана)

Сяргей Пульша
"Новы час"

БЕЛАРУСЬ І СВЕТ

БЕЛАРУСЬ СПЛЯСАЛА ПОД МОСКОВСКУЮ ДУДКУ

Вечером 27 марта Беларусь проголосовала в ООН против резолюции о территориальной целостности Украины. Поскольку Александр Лукашенко заявлял ранее о поддержке этой целостности и вообще явно не хотел портить отношения с Киевом, напрашивается вывод: на Минск сильно надавили. Догадайтесь с трех раз, кто.

За резолюцию Генеральной ассамблеи ООН проголосовали 100 стран, 58 воздержались, 11 высказались против — то есть, по сути, в поддержку российской аннексии Крыма.

Из СНГ на стороне Москвы выступила еще Армения, которую сейчас сватают в Таможенный союз. Остальная компания и вовсе живописна: Боливия, Куба, Северная Корея, Никарагуа, Судан, Сирия, Венесуэла и Зимбабве.

Долго вилять не получилось

Ранее в этот же день посол России Александр Суриков на пресс-конференции в Минске поблагодарил Лукашенко за его позицию по Крыму. Имеется в виду недавнее заявление белорусского руководителя, что «Крым де-факто сегодня — часть России».

Это признание, от которого белорусское руководство долго ускользало, привело к отзыву из Минска украинского посла. Зато дипломатия большой восточной соседки, как видим, снисходительно похлопала белорусского союзника по плечу: так держать!

И вот — новая пляска под дудку Москвы в крымском вопросе: голосование против территориальной целостности Украины. Теперь отношения Минска с Киевом омрачаются еще сильнее.

Можно предвидеть, что белорусские власти попытаются еще высказываться в духе «и вашим и нашим», говорить некие приятные слова украинцам, чтобы смягчить впечатление от «прогибов» перед Москвой. Но «возможности для маневра у Лукашенко сужаются», подчеркивает политолог Виктор Мартинович.

В украинском контексте важны не слова, а действия, отметил он в комментарии для Naviny.by. Между тем, считает собеседник, белорусское руководство совершило уже два явных действия в поддержку России: сначала приняло у себя ее авиацию, а теперь вот — поддержало ее агрессию в ООН. Эксперт минского аналитического центра «Стратегия» Валерий Карбалевич считает, что актами поддержки российской аннексии «официальный Минск сделал свой выбор». «Теперь из этой колеи не выпрыгнуть. В критические моменты голос белорусских властей будет звучать в унисон с российским», — сказал аналитик в комментарии для Naviny.by.

По его мнению, сейчас самостоятельный западный вектор внешней политики официального Минска практически отпадает: «Беларусь заняла свое место в окопах холодной войны».

Пряников у Путина все меньше

Между тем большой вопрос — насколько щедро будет вознаграждена союзническая верность Лукашенко. С одной стороны — да, отпал в качестве конкурента за российские субсидии Виктор Янукович. Но с другой стороны, у Москвы отпадает стимул делать из Беларуси этакую рекламную витрину для Украины, как это было, пока ее пытались заманить в Таможенный союз.

А самое главное — российская экономика буксует, крымская же авантюра может и вовсе пустить ее под откос. Во всяком случае, пряников у Путина будет становиться все меньше.

А еще Россия может сделать финт ушами и для компенсации своих потерь поднять налог на добычу полезных ископаемых, что автоматом поднимает и входящую цену на энергоресурсы для Беларуси.

Так что чистого выигрыша Минск не получит в любом случае. А может и вовсе остаться с носом. Независимые белорусские экономисты более, чем дипломатичным пассажам господина Сурикова, склонны внимать свежему заявлению первого вице-премьера России Игоря Шувалова: «Россия, Беларусь и Казахстан настолько далеки от понимания в вопросе свободы торговли по ряду товаров, что разрешение этих разногласий может быть вынесено за скобки при подписании договора о Евразийском экономическом союзе в мае 2014 года».

Ранее замминистра финансов России Сергей Шаталов в интервью Рейтер огласил подсчеты: субсидии, которые Россия предоставляет Беларуси и Казахстану, в случае отмены торговых квот и других ограничений вырастут в пять раз, до 30 миллиардов долларов в год. «Это много, — без обиняков резюмировал Шаталов. — Поэтому надо искать решения, в том числе политические».

Иначе говоря, Москва, у которой казна теперь не в лучшем виде, стала скрупулезно считать копейки. А что будет, когда в российских финансах пробьют новые бреши расходы на Крым да последствия западных санкций? Короче, надежды Минска выторговать выгодные условия вхождения в Евразийский экономический союз становятся все более шаткими. А вот издержки от вступления в холодную войну на стороне Москвы придется хлебать большой ложкой.

(сокращено)

Александр КЛАСКОВСКИЙ
БЕЛАПАН

РЭХА ТРАГЕДЫІ

ВЛАСТИ НЕ ПРИЗНАЮТСЯ…

Мать приговоренного к расстрелу Владислава Ковалева до трагедии в минском метро не знала, что в Беларуси существует смертная казнь.

В канун годовщины теракта, который произошел 11 апреля 2011 г., «Салідарнасць» поговорила с Любовью Ковалевой из Витебска о том, что она делает для реабилитации сына, кому был выгоден взрыв в метро, и почему так поспешно расстреляли осужденных за теракт.

— Любовь Ивановна, после расстрела Влада вы сказали о том, что живете ради того, чтобы реабилитировать сына. Какие шаги вы предпринимали в течение двух лет после казни, и что из этого вышло?

— Исчерпав законные возможности добиться справедливости в Беларуси, я написала в Комитет ООН по правам человека жалобу, в которой указала нарушения уголовно-процессуального кодекса во время проведения следствия и суда. Комитет неоднократно обращался к белорусским властям с просьбой не приводить приговор в исполнение.

...Влад не дожил до того дня, когда Комитет вынес решение по делу. Было установлено, что белорусское государство нарушило право на жизнь Влада. Кроме того, Комитет зафиксировал ряд нарушений, допущенных в ходе следствия и суда.

К сожалению, наш суд и государство игнорируют решение Комитета ООН по правам человека, мотивируя это тем, что решения Комитета носят рекомендательный характер.

Недавно мы с дочерью обратились в Генпрокуратуру с заявлением о возбуждении производства по делу Владислава Ковалева в связи со вновь открывшимися обстоятельствам. Нам ответили, что те соображения Комитета по правам человека, которые содержали оценку обстоятельств исследованных и оцененных судом при рассмотрении уголовного дела, не являются основанием для пересмотра и возобновления дела. Это решение мы будем обжаловать.

Я не остановлюсь... Государство приложило максимум усилий, чтобы оговорить ребят, расстрелять их вместо тех людей, которые должны были отвечать за это преступление. Сейчас они ни за что не признаются, что уголовное дело было сфабриковано. Не назовут имена тех, по чьему указанию все это делалось. Нужно, чтобы люди не забывали о том, что были убиты невиновные. Мы будем напоминать им об этом. Я понимаю, что власти хочется об этом скорее забыть. Но этого не будет.

...До теракта в метро я не знала, что у нас в стране существует смертная казнь. Я одна поднимала двоих детей. Когда мне было что-то смотреть, читать? А по телевизору об этом не говорили. Сколько людей было приговорено, а кто знал об этом? Думаю, что и сейчас те, кто не читает новости в интернете, не догадываются о существовании в Беларуси смертной казни.

— Как вы думаете, почему так поспешно приговор был приведен в исполнение?

— Дима Коновалов и Влад были свидетелями фабрикации уголовного дела.

— За эти два года открылись ли какие-то новые обстоятельства в деле, которые могут красноречиво свидетельствовать, что ваш сын и Дмитрий Коновалов были невиновны?

— Это обстоятельства, установленные Комитетом ООН по правам человека. Материалы, переданные в Комитет, были выписаны из уголовного дела. Среди нарушений, названных Комитетом, — пытки, нарушение принципа презумпции невиновности. Во время следствия и судебного процесса должностные лица страны выступали с публичными заявлениями о том, что Влад и Дима виновны, что это они совершили теракт.

Кроме того, во время судебных заседаний к Владу не допускали адвоката. Они только пару раз встречались. В суде могла работать только сторона обвинения, все ходатайства со стороны защиты отклонялись.

— Родные погибших в теракте поддерживали вас?

— Конечно. Мы разговаривали в суде. Я чувствовала, что не одна. Горе нас объединяло.

— Когда с твоими близкими случается горе, задаешься вопросом: за что? Как вы считаете, почему именно Влад стал еще одной жертвой трагедии?

— Влада к этому делу привязали, потому что у них на Диму не было никаких доказательств – абсолютно ничего. Влад должен был давать показания против Димы. Это был единственный свидетель обвинения… …Влад не стал играть роль, которую отвело ему следствие, и поплатился за это жизнью.

— Чувствуете ли вы присутствие Влада? Снится ли вам сын?

— В снах он приходит. Обычно в хорошем настроении. Бывает, Влад торопится, говорит, что некогда ему. Бежит куда-то. Не думаю, что ему там плохо. Но все равно мне не хочется верить в то, что его нет... (Плачет). До сих пор не выдали тело Влада. Мы не знаем, где он похоронен. Этому нет никакого разумного объяснения. ...Я не могу понять, кому стало легче от того, что расстреляли невиновных людей.

(сокращено)

Татьяна Гусева
http://gazetaby.com

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч
Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.
Падпісана да друку 15.04.2014 у 20.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.
Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.